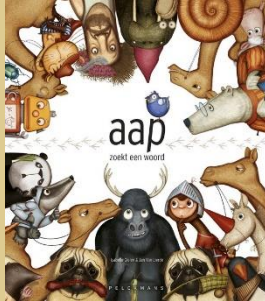

Inspiratie- fiches

Aap zoekt een woord

Auteur: Isabelle Gielen

Illustrator: Jan Van Lierde

Uitgever: Pelckmans

Over de maker

Isabelle Gielen is schrijfster, logopediste en mama van drie zonen. Toen haar oudste zoon leerde lezen, merkte ze dat zelf lezen echt 'werken' was en haar zoontje vond voorleesboeken veel boeiender dan de boekjes die hij al zelf kon lezen. Toen groeide het idee om een samenleesboek voor beginnende lezers te schrijven. Leesplezier voor beginnende lezers, dat is haar passie. Daarover geeft ze ook vormingen aan ouders en leerkrachten.

www.isabellegielen.com

Jan Van Lierde studeerde Animatiefilm en werkte onder meer voor BBC en Ketnet. Intussen publiceerde hij een aantal prentenboeken, zowel in Vlaanderen als in Nederland. Met zijn sprekende illustraties brengt hij de avonturen van aap, die in het hoofd van Isabelle ontstaan, tot leven. Het boek ontstond door een intense samenwerking. Het werkte als een echte kruisbestuiving. Er werd getekend, hertekend, aangepast, aangevuld, bijgewerkt,...

www.janvanlierde.be

In de reeks van Iedereen Leest kun je een kijkje nemen in het leven, werk en atelier van Jan Van Lierde: www.iedereenleest.be/reeks/het-atelier-van-jan-van-lierde

Korte inhoud

Het boek "aap zoekt een woord" vraagt wat voorbereiding vooraf als je het volledig wil doorgronden.

De verhaallijn is bij een eerste lezing (zonder voorkennis over hoe het boek opgebouwd is) niet zo eenvoudig. Kip, hen en haan stelen de ring van de koning en ridders aap, kat en das zetten de achtervolging in. Je kan het spoor kwijtraken. Goed zoeken en de boodschappen van de auteurs vatten helpt om te kunnen volgen.

Via de QR-code achteraan in het boek of via onderstaande link vind je meer verhalen. Je kan er ook tips van de makers van het boek ontdekken alsook alle klanken, woorden, zinnen en verhalen uit het boek. Deze bijlage telt 187 pagina's, waarvan het overgrote deel kopieerbladen zijn voor het maken van woordkaarten. Lees toch aandachtig pagina 4, 5, 6, 7 en 8 van deze bijlage. Hier krijg je heel wat tips en inzichten in het proces naar klankbewustzijn dat kleuters en eerste lezers doormaken.

<https://extra.pelckmans.be/aap-zoekt-een-woord/online-materiaal.pdf>

Een schatkist

MATERIAAL

- Schoendoos
- Kopieerblad online bijlage pp.184-186
- Scharen
- Lijm

Het boek telt heel wat pagina's. Je hebt wel wat "samen-leestijd" nodig. Het is misschien handig om de juryleden in de eerste bijeenkomst warm te maken voor het boek en het boek mee te geven naar huis in bijvoorbeeld een schatkist waarin ook de woorden van de online bijlage, geordend in enveloppes zitten. Maak afspraken met de juryleden dat ze het boek tussendoor doorgeven aan elkaar zodat mogelijks iedereen het boek minstens een week thuis met mama of papa of grootmoeder of grootvader of broer of zus, ... samen kunnen lezen. Stel misschien een lijst op waarop ouders kunnen intekenen wanneer zij het boek wensen te lezen met hun kleuter. Als je een aap-knuffel hebt (zie verder), kan deze ook meereizen met de juryleden om er samen een leuke voorlees-logeerpartij van te maken.

Een zoekboek en een samenleesboek

De auteurs omschrijven "aap zoekt een woord" als een zoekboek voor beginnende klankenklutters en ervaren woordenwonders. Hiermee bedoelen ze dat het een samenleesboek is voor kinderen die hun eerste klanken lezen maar ook voor kinderen die ervaren woordenlezers zijn.

Je kunt kort met eigen woorden de bedoeling van het zoekboek toelichten. Laat volgende zaken zeker aan bod komen:

- In het zoekboek gaan we op zoek naar klanken die woorden vormen.
- Als rode draad loopt de verdwijning van de ring van koning kikker.
- Er zijn drie dieven: hen, kip en haan.
- De drie ridders aap, kat en das zitten achter de dieven aan.
- Er zijn meerdere achtervolgingen en ontsnappingen.
- Je kunt hun spoor volgen maar soms geraak je het spoor kwijt, soms vind je nieuwe sporen en soms loopt het spoor ook dood.
- Er zitten heel wat grappige zaken in het boek verstoppt (zie verder).

MATERIAAL

- Ring van de koning
 - Afbeeldingen (met het woord) van personages uit het boek
 - 2 van elk personage
 - zie schutblad achteraan in het boek
 - je kunt de afbeeldingen gebruiken in de online bijlage op pagina 184, 185 en 186
 - Per groep een schatkist (dit kan een gewone schoendoos zijn of een versierde schoendoos (zie online bijlage pp.184-186))
 - Krijt of touw om het terrein af te bakenen en de kring om de ring te tekenen.
- Je verdeelt je groep in twee. Elk lid van de groep krijgt een kaartje met een afbeelding (met daarbij de naam) van een personage uit het boek.
- In het midden van het speelterrein ligt een ring in een kring. Aan beide kanten van de ring, op gelijke afstand trek je een lijn. De juryleden gaan achter de lijn staan. Op jouw signaal komen bv. de kippen uit beide kampen naar de kring waar de ring in ligt. De ring wordt gestolen door bv. de kip uit kamp 1. De kip uit kamp 2 mag de achtervolging inzetten en de kip uit kamp 1 aantikken. Als de kip uit kamp 1 het kamp kan bereiken zonder aangetikt te worden krijgt de groep een muntstuk. Kan de kip van kamp 2 de kip van kamp 1 aantikken, dan krijgt de groep van kamp 2 het muntstuk. Speel tot elke speler minstens 1 keer aan bod kwam.
- Je kan twee dieren noemen. Op die manier strijden ze met 4 om de ring.
- Je kan het spel na afloop nogmaals spelen maar de juryleden wisselen van dier zodat iedereen een andere tegenspeler krijgt.
- Met de verzamelde muntstukken kunnen de juryleden woordkaarten kopen waarmee ze aan de slag kunnen gaan tijdens een eerste kennismaking met het boek.

2

TIJDENS HET LEZEN

Het boek leent zich het best om samen te lezen. Het is heel knap en doordacht opgebouwd en vormgegeven. Kinderen hebben vaak een opstapje nodig om de beoogde diepgang te vatten. Zorg ervoor dat jij dit opstapje kunt geven.

Bekijk vooraf het voorleesfilmpje:

www.isabellegielen.com/mijn-boeken/aap-zoekt-een-woord/

Op die manier ben je helemaal mee hoe je het boek kunt voorlezen. Je kunt op die manier alvast de eerste 7 dubbele pagina's doornemen om kennis te maken met alle hoofdpersonages. Neem de woordkaarten erbij vanuit het spel en ga op zoek naar woorden met dezelfde klank.

Als alle juryleden het boek konden doornemen met een volwassene, kun je samen met de juryleden op zoek gaan naar het verhaal van de ridders en de dieven. Wie vindt het spoor?

Met de woordkaarten uit de online bijlage kun je aan de slag gaan om de aangegeven klank in tal van woorden te ontdekken. Let erop dat in sommige woorden de klanken anders klinken. Op pagina 7 van de online bijlage vind je de uitleg bij de verschillende klanken. Maak de juryleden attent op de verschillen.

3

NA HET LEZEN

Terugblik

Illustraties

Fijne humor zit verweven doorheen de tekeningen. Ze zijn heel gedetailleerd en fantasievol opgebouwd in een gevarieerd landschap. Ze dagen uit om mee te stappen in die fantasiewereld. Er valt heel wat te ontdekken in de kijk- en zoektocht naar de avonturen van de drie ridders en de drie dieven. Elke dubbele bladzijde heeft zijn eigen aardse basiskleur en vertolkt een andere klank. Je kunt de tekst volgen in de tekening met daarbij nog tal van andere woorden met dezelfde klank. De verhaallijn van de drie ridders en de drie dieven is soms iets moeilijker te volgen. Met de hulp van een meeleezer kun je veel ontdekken, verwoorden, fantaseren en spelen met taal.

Sla een willekeurige pagina open. Mogelijke vragen kunnen zijn:

- Welke woord zie je in het etiket?
- Zie je het personage/voorwerp in de tekening?
- Welke kleuren worden op deze pagina gebruikt?
- Welke kleur heeft het woord van het etiket?
- Zie je de drie ridders? Zo ja, wat doen ze?
- Zie je de drie dieven? Zo ja, wat doen ze?
- Waar speelt dit tafereel zich af?

Tekst

Het boek neemt 43 klanken onder de loep. Op elke dubbele bladzijde staat een eenvoudig klankzuiver ankerwoord centraal. Gielen maakt telkens een verhaaltje van drie maffe zinnen of zelfs tongbrekers waarin de klank zowel vooraan, achteraan als in het midden voorkomt. De auteur kiest bewust voor klanken die aan bod komen in het leesproces. Ze heeft veel aandacht voor verschillen zoals de aa van aap, de a van kat, de au van pauw en de ou van hout. Dit is geen leesmethode maar een rijke aanvulling op wat de kinderen leren op school. Er kan perfect met de aangeleerde klanken en woorden in het leesonderwijs op zoek gegaan worden in het boek naar gelijkenissen en

verschillen. In de online bijlage zijn er heel wat kant-en-klare woordkaarten die kunnen gebruikt worden bij het herhaaldelijk doornemen van het boek.

Sla opnieuw een willekeurige pagina open. Mogelijke vragen kunnen zijn:

- Welke woord zie je in het etiket?
- Zie je het personage/voorwerp in de tekening?

Lees de tekst traag voor met nadruk op de steunklank. Laat de tekst bij de juryleden binnenkomen en lees de zin nogmaals traag voor.

- Welke klank horen we steeds opnieuw terugkomen?
- Waar op de prent zie je de woorden van de tekst in de tekening?
- Welke woorden zie je nog met dezelfde klank?
- Weet jij nog woorden met dezelfde klank?

Leuke details

Er zitten heel wat knipogen naar de meelezende volwassenen. Zo vind je een pegasus op de oude tempel bij “aap” en “saus”, heel wat hondenrassen passeren de revue zoals een Jack Russel en jachthond (jas) en een chowchow (lach). Kunstliefhebbers zien “Ceci n’est pas une pipe” door René Magritte (pijl), afbeeldingen van Keith Haring (ring), de denker van Rodin (vink), De Schreeuw van Munch (leeuw). Fans van AC/DC herkennen vast Angus Young (ring).

Vertel erover aan de juryleden als ze hierom vragen.

Leeservaring van de juryleden

- Wat vond je van het boek?
- Vond je iets grappig? In de tekst of in de tekening?
- Hoe verplaatsten de drie ridders zich?
- Wat was de beste verstopplaats van de drie dieven?
- Zou jij dit boek aanraden aan je vrienden? Waarom wel? Waarom niet?

Vervolgaanbod

Daar waar het boek stopt, start een nieuw spel dat door de auteurs ontwikkeld is. Je kan het bekijken via www.pelckmansuitgevers.be/aap-vangt-kip.html.

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- De schatkist (zie ‘voor het lezen’)
- De personages op de schatkist of van de personages op het kopieerblad van de online bijlage p.184-186
- Woordkaarten bij deze personages
- A4-ringmap
- A4-bladen
- Stiften of wasco’s

Woordenzoektocht

- Verstop in de ruimte de woordkaarten en de afbeeldingen van de personages. Wie er eentje gevonden heeft mag het naar de schatkist brengen.

- Laat de juryleden de woorden bij de afbeeldingen leggen. Ze mogen hiervoor gebruik maken van het boek. (De juryleden weten ondertussen dat de steunwoorden in een andere kleur staan en kunnen ze op die manier makkelijk vinden.)

Knotsgekke zinnen maken

- Geef de juryleden drie kaarten die ze vonden en in de schatkist stopten.
- Laat hen zelf een knotsgekke zin bedenken.
- Noteer de zin voor hen. Kleef er mogelijks de plaatjes bij.
- Op die manier kan de zin herlezen worden.

Uitbeelden

- 1 jurylid neemt een kaart uit de schatkist. Hij laat deze niet zin aan de medejuryleden
- Hij beeldt uit wat er op zijn kaart staat.
- De overige juryleden raden wat er uitgebeeld wordt.

Maak zelf een woordenboek

Leg een woordenboek aan met woorden die de juryleden zelf bedenken of verzinnen bij de desbetreffende klanken die aan bod komen.

Laat hen de woorden tekenen en schrijf er de woorden bij met de desbetreffende klank in het vet of een andere kleur.

4

VERDER LEZEN

- Het Allermooiste, Buitengewone en Complete BOEK van alle LETTERS ABECEDARIUM OTTODIDACTUM/ Tom Schamp (Lannoo, 2024) www.boekenzoeker.be/het-allermooiste-buitengewone-en-complete-boek-van-alle-letters-abecedarium-ottodidacticum
- Bij jou bij mij/ Marianne Dubuc (Boycot, 2024) www.boekenzoeker.be/bij-jou-bij-mij
- Morgen gaan we verhuizen/ Maayken Koolen (Querido, 2022) www.boekenzoeker.be/morgen-gaan-we-verhuizen
- Een toren dozen vol poëtische raadsels/ Riet Wille en Richard Verschraagen (ill.) (De Eenhoorn, 2019) www.boekenzoeker.be/een-toren-dozen-vol-poetische-raadsels

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Ann Van De Sompel, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

De man met de lange benen

Auteur: Benjamin Phillips

Illustrator: Benjamin Phillips

Uitgever: Parade

Over de maker

Benjamin Phillips is een Britse kunstenaar, auteur en illustrator van kinderboeken. Hij is gevestigd in Hastings (Zuidoosten van Engeland). Vanuit zijn studio creëert hij keramiek, tekeningen en schilderijen voor een breed scala aan commerciële en persoonlijke projecten. Hij illustreerde al heel wat boeken van anderen. Dit is zijn eerste prentenboek dat hij zelf schreef en tekende. Het is meteen ook zijn eerste prentenboek dat in het Nederlands vertaald is. Phillips is een bekroonde Britse Illustrator. Hij heeft heel wat verschillende internationale prijzen gewonnen.

Korte inhoud

De man met de lange benen heeft het niet gemakkelijk. Hij bouwt zelf zijn huis, maakt zelf zijn broeken en ook zijn fiets omdat niets past. De mensen vinden hem raar en doen onaardig tegen hem. Alleen Carlos niet, de man van de ijzerwarenhandel. Op een dag steekt er een grote storm op en de stad wordt overspoeld. De man met de lange benen redt heel wat mensen en dieren. Hij helpt iedereen en blijft vriendelijk. Iedereen vindt hem ineens belangrijk. Maar hij wil niet blijven omdat ze eerst zo onaardig waren en trekt samen met Carlos de wijde wereld in.

1

VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- Een meetstok, lintmeter of rolmeter
- Stiften, kleurpotloden, eventueel verf en borstels
- Stof en lijm, kranten/tijdschriften/foto's

Bespreek de kft van het boek

Leg het boek open en bekijk zowel de voor- als achterflap in één geheel.

- Wat zie je? (heel veel verschillende mensen, maar één man met hele lange benen)
- Waarover zou het boek gaan? (de man met de lange benen)

Lees de titel van het boek voor. Het gaat dus inderdaad over die man met de lange benen.

→ Hoe lang zou die man zijn? Wie kan dit raden? Hoe kunnen we dit precies weten?

Laat de kinderen oplossingen bedenken. Misschien weet iemand hoe groot hij/zij is. Meet een kind en stel vast dat het ongeveer 1 meter groot is.

→ Wie op de kaft zou ongeveer 1 meter zijn? (een kind van hun leeftijd)

Meet nu samen met de kinderen hoeveel keer de persoon van 1 meter in de man met de lange benen gaat (ongeveer 5 keer). Maak met de kinderen een schatting hoe hoog het plafond is. Meet na met de meetstok.

→ Kan de man met de lange benen in ons lokaal?

Het lokaal zal ongeveer 2,5 meter hoog zijn. Meet opnieuw samen met de kinderen tot waar de man in het lokaal kan. Stel vast dat hij niet in het lokaal kan.

Gesprek over 'anders zijn' en 'gepest worden'

Laat de kinderen vrij reageren op de man met de lange benen. Stel pas daarna vragen om het gesprek te laten gaan over "Anders zijn", "Gepest worden" en de worstelingen die de man met de lange benen moet doorstaan.

→ Welk huis zou de man met de lange benen hebben? Hoe zou zijn huis eruit zien? Zou hij een lange badkuip hebben? Kan hij zijn handen wassen aan een gewone wastafel?

→ Zou de man makkelijk broeken kunnen kopen die hem passen?

→ Kan de man op een gewone fiets rijden?

→ Moet de man alles te voet afleggen?

→ Kan de man zoals wij naar de bib of winkel gaan?

De man is anders dan de mensen rondom hem.

→ Zou jij vriendelijk zijn tegen de man? Waarom wel? Waarom niet?

→ Zou jij bang zijn van die man? Waarom wel? Waarom niet?

→ Zou je hem uitlachen en pesten omdat hij anders is?

→ Zouden zijn lange benen ook voordelen kunnen hebben? Zo ja, welke?

Pik steeds in op wat de kinderen aanbrengen.

2

TIJDENS HET LEZEN

Een eerste voorleesmoment

Lees een eerste keer het boek voor nadat je de kinderen benieuwd maakte naar de inhoud van het boek. Laat de kinderen de prenten in zich opnemen terwijl je voorleest en laat hen spontaan reageren. Geef hen voldoende tijd.

Sta stil bij de zin "Kijk, kort lijf, lange kuierlatten!" en verklaar het woord "kuierlatten".

→ Wat zijn kuierlatten? ("Kuierlatten" is een informeel woord voor benen, vooral gebruikt in de uitdrukkingen "de kuierlatten nemen" of "aan de kuierlatten trekken", wat "vertrekken" of "weggaan" betekent. Het is een verouderd woord, maar nog steeds bekend.).

Stop even met lezen na de pagina waar heel veel mensen hulp vragen. "Het overdonderde hem." Laat de kinderen voorspellen hoe het verhaal zal eindigen.

→ Hoe denk je dat het verhaal eindigt?

Een tweede voorleesmoment

Lees een tweede keer het boek voor. Je kunt de kinderen opdrachten geven bij het voorlezen. Laat hen gericht kijken naar bijvoorbeeld:

- De gelaatsuitdrukkingen van de personages.
- De lange benen van de man. Wanneer zijn ze sierlijk? Wanneer zijn ze onhandig?
- Welke moeilijkheden de man met de lange benen ondervindt in het dagelijks leven. (huis bouwen, kleren naaien, lange badkuip, boodschappen doen in de winkel, brief posten, alle spullen zelf moeten maken, ...)
- Waar de man met de lange benen vriendelijk en behulpzaam is.

3

NA HET LEZEN

Terugblik

Personages

Het hoofdpersonage is de man met de lange benen. Hij is een bijzonder iemand.

- Wat maakt de man met de lange benen zo bijzonder? (uiterlijk, zijn moed en doorzetting, zijn vriendelijkheid, zijn behulpzaamheid, ...)

Grijp nog eens terug naar de tekst: "Kijk, kort lijf, lange kuierlatten!". Je kunt nog eens opnieuw meten. Neem de verhoudingen waar tussen het hoofd, lichaam en armen en benen van de kinderen. Kijk en vergelijk en meet met de vingers hoe de verhoudingen bij de man met de lange benen zijn.

- Hoe zouden de mensen in het boek zich voelen als ze de man zien?
- Wat zouden de mensen eerst gedacht hebben toen ze de man met de lange benen zagen?
- Waarom vinden de mensen de man met de lange benen vreemd?
- Hoe zou de man met de lange benen zich voelen?
- Wat zou jij doen als jij zulke lange benen had?
- Wat zou jij aan de man met de lange benen willen vragen?

Carlos is stil en timide en heeft veel respect voor de man met de lange benen.

Kijk eens terug naar de pagina's waarop Carlos afgebeeld staat.

- Hoe ziet Carlos eruit?

Grijp eens terug naar de tekst: "Ik heb je altijd een kanjer gevonden."

- Wat bedoelt Carlos precies met "jij bent een kanjer"? ("Jij bent een kanjer" betekent "jij bent een geweldig persoon" of "jij bent een topper". Het is een compliment en een uitdrukking van bewondering voor iemands kwaliteiten of prestaties. Het kan ook betekenen dat iemand iets heel goed doet of dat ze buitengewoon zijn in iets.)

Einde

Het verhaal heeft een open einde.

- Hoe zou het verder gaan met Carlos en de man met de lange benen?

Laat de kinderen hun fantasie de vrije loop gaan. Hier moet niets. Alles is juist.

Illustraties

Als je het boek openslaat, kun je niet om de schutbladen heen.

- Welke spullen zie je allemaal?
- Aan wat kun je zien dat het spullen van de man met de lange benen zijn? (alles is groter gemaakt)
- Wat zouden de cijfers zijn die bij de attributen staan? (de maten)

De tekeningen in het boek zijn gemaakt met houtskool en potlood. De illustrator maakt vooral gebruik van aardetinten. Maak de kinderen attent op het donkere kleurgebruik maar ook de lichtere, zachtere tinten.

- Hoe zou de man met de lange benen zich voelen op de donkere pagina's? (eerder somber omdat hij afgewezen wordt)
- Hoe zou de man zich voelen op de lichtere pagina's? (hij is in zijn nopjes bij de vogels en bij Carlos)

Perspectief: de man met de lange benen ziet eruit als een lange slungel. Dit heeft een bijzonder effect op de tekeningen en plaatst alles letterlijk in een ander perspectief. Het zijn stijlvaste tekeningen waarin lijntjes en kaders van secundair belang zijn, in een wat ouderwetse sfeer die vooral naar voren komt in de kledij.

- Wat valt je op aan de kledij van de mensen?
- Naar waar kijken de mensen? Naar waar kijkt de man met de lange benen?
- Zou de man met de lange benen veel kunnen zien?

Huidskleuren: maak de kinderen attent op hun eigen huidskleur. Is er iemand in het boek die dezelfde huidskleur heeft als zichzelf. Laat hen kijken en vergelijken door met hun handen over de vele gezichten van de mensenmassa te gaan.

Relatie tussen tekst en beeld: dit boek valt vooral op door de eigenzinnige, kunstzinnige en gedetailleerde illustraties. De woorden voelen poëtisch en geven net even meer diepgang aan dit indrukwekkende verhaal. Zowel tekst als beeld roepen vragen op over verschillen. Hoe gaan we om met het onbekende en hoe kunnen we onze eigen creativiteit omarmen.

- Zou je het verhaal begrijpen zonder de tekst?
- Zou je het verhaal begrijpen zonder de tekeningen?
- Wat vertellen de beelden dat de woorden niet vertellen? En omgekeerd.

Humor

Het hele verhaal is doorspekt met humor.

- Wat vond je het meest grappige?

Als de kinderen niet op gang komen, kun je een paar suggesties doen, bv. hoe de man met de lange benen de bibliotheek binnen gaat - fietst - in het bad ligt - tegen de lamp loopt in de supermarkt - een brief post - de was in de wasmachine steekt - ...

Filosofisch gesprek over één van de vele thema's in het boek

Thema's die in het boek naar boven drijven zijn:

Trouw zijn aan jezelf - Het doorbreken van verwachtingen - Vriendelijk blijven ook als anderen dat niet zijn - Oordelen en veroordelen - Verbondenheid - Zelf nadenken -

Inclusie - Buitensluiten - Groepsdruk - Grenzen aangeven en voor jezelf opkomen -
Vriendschap - Liefde - Inventiviteit - Hoop - Creativiteit - ...

Kies dat thema uit dat het meest naar boven drijft in jouw groep of kies het thema waar je je het meest comfortabel bij voelt.

Hieronder vind je een aantal voorbeeldvragen bij het thema “jezelf zijn en blijven” die uitnodigen tot verwondering, reflectie en gesprek.

Startvragen om het thema te openen:

- Wat betekent het om jezelf te zijn?
- Hoe weet je wie je bent?
- Ben jij altijd dezelfde, of verander je soms?
- Lijk jij op iemand anders, of ben jij helemaal uniek?

Verdiepende vragen over verschillen en keuzes:

- Moet iedereen hetzelfde doen of mag iedereen anders zijn?
- Wat doe jij graag, ook als anderen het raar vinden?
- Heb jij wel eens gedaan alsof je iemand anders was? Waarom?
- Wat gebeurt er als je iets leuk vindt dat anderen stom vinden? Blijf je het dan doen?
- Gesprek over gevoelens en verwachtingen:
- Hoe voelt het als je niet jezelf mag zijn?
- Wat helpt jou om te durven zeggen: “Dit ben ik”?
- Moet je altijd eerlijk zeggen wat je denkt of voelt?
- Kan je iemand zijn die je niet wil zijn? Hoe voelt dat?
- Vragen over identiteit en verandering:
- Ben jij dezelfde persoon als toen je een baby was?
- Kun je veranderen en toch jezelf blijven?
- Wat maakt jou jou?

Creatieve verwerking

Spiegelmoment

MATERIAAL

- Spiegels
- Blanco bladen
- stiften/ kleurpotloden
- Tijdschriften
- Karton
- Lijm

Neem een kind waar. Waar zit het hoofd tegenover de buik, de armen en de benen? Kijk ook goed naar de verhoudingen. Neem waar dat iedereen anders is.

Laat elk kind in de spiegel kijken. Laat iedereen zichzelf tekenen.

- Wat zie je?
- Wat maakt jou anders dan de anderen?

Heb niet enkel aandacht voor het uiterlijk maar kijk ook naar wat de kinderen leuk vinden. Als er voldoende tijd is kan met kleurrijke bladen uit de tijdschriften een collage gemaakt worden. Laat de kinderen hun ik-figuurtje voorstellen aan elkaar.

Kringgesprek met voorwerpen: "Dit past bij mij"

MATERIAAL

- Een doos met daarin verschillende voorwerpen (hoed, bril, knuffel, auto, boek, glitter, enzovoort)
- Liefelingsvoorwerpen laten meebrengen van thuis

Laat de kinderen een voorwerp kiezen dat iets zegt over zichzelf. Laat hen vertellen waarom ze voor dit voorwerp kozen. Laat hen iets kiezen dat niet bij hen past. Laat hen naar de volgende bijeenkomst een voorwerp meebrengen van thuis dat helemaal bij hen past. Op die manier kun je de link maken naar dit boek en het verhaal levend houden.

4

VERDER LEZEN

- Ik vind alles stom!/ Sophy Henn (Luitingh-Sijthoff, 2025) www.boekenzoeker.be/ik-vind-alles-stom
- Rumpel regenput. Matthew Gray Cubler (Parade, 2025)
- De zigzagslang/ Yoeri Slegers (De Eenhoorn, 2025) www.boekenzoeker.be/de-zigzagslang
- Dit is Max/ Stephen Lynch en Davilyn Lynch (ill.) (Clavis, 2024) www.boekenzoeker.be/dit-max
- Wolf en Rolf/ Sassafras De Bruyn (De Eenhoorn, 2024) www.boekenzoeker.be/wolf-en-rolf
- Waarom een tafel geen dier is/ Meneer Zee en Melvin (ill.) (Horizon, 2023) www.boekenzoeker.be/waarom-een-tafel-geen-dier
- Mijn schaduw is paars/ Scott Stuart (Pelckmans, 2022)
- Wezel Willem durft anders te zijn/ Samuel Langley-Swain en Ryan Sonderegger (ill.) (Veltman Uitgevers, 2020)

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Ann Van De Sompel, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

De muis die miauwt

Auteur: Yoeri Slegers

Illustrator: Yoeri Slegers

Uitgever: De Eenhoorn

Over de maker

Yoeri Slegers (1985) is een Vlaamse illustrator en auteur. Hij bracht hij zijn eerste boek uit in 2008. Hij werkt graag met acrylverf en kleine penselen. Hoe meer kleur, hoe beter. Hij heeft meer dan tien prentenboeken geïllustreerd, waaronder de prentenboekenreeks 'Verhalen uit het wilde woud' (De Eenhoorn) in samenwerking met Tine Mortier over de jungle in Costa Rica. In zijn eigen werk durft hij zware thema's aan te halen zoals echtscheiding, depressie, burn-out en immigratie.

Bron: www.auteurslezingen.be/yoeri-slegers

In de reeks van Iedereen Leest kun je een kijkje nemen in het leven, werk en atelier van Yoeri Slegers: www.iedereenleest.be/reeks/het-atelier-van-yoeri-slegers

Korte inhoud

Honden zeggen: woef. Vissen zeggen: blub. Muizen zeggen: piep. Maar deze muis zegt: miauw. Muis is opgegroeid bij een kattenpaar en leerde net zoals de katten miauwen, vissen eten, sluipen, vuilniszakken openkrabben. Mama en papa kat kozen voor de muis en dit is best oké. Muis mag helemaal zichzelf zijn met zowel muizen- als kattentrekken.

1

VOOR HET LEZEN

'Lieve kinderen hoe blaft het hondje?'

MATERIAAL

- Een (grote) dobbelsteen waarop je afbeeldingen van dieren kunt aanbrengen
- Afbeeldingen van een muis, een poes, een hond, een vis en nog twee dieren naar keuze.
- Een instrument dat je bespeelt (blokfluit, gitaar, keyboard,...)

OFWEL

- Een computer of tablet om het filmpje via YouTube af te spelen via:

www.youtube.com/watch?v=EOGET9YvRMs

Zing samen met de kinderen het lied: “Lieve kinderen hoe blaft het hondje, laat eens horen hoe dat gaat.” Bespreek met de kinderen de dieren en welke geluiden ze maken.

- Muizen piepen
- Katten miauwen
- Honden blaffen
- Vissen grommen, piepen of kwetteren
- ...

Je laat een kind met de dobbelsteen gooien waarin de dieren op afgebeeld zijn en zingt het lied. Als het lied uit is, maken de kinderen samen het geluid van het dier. Wie niet zo muzikaal is om samen met de kinderen te zingen, kan het lied afspelen via YouTube en de kinderen laten meezingen met de banjospeler. Je hoeft niet het hele lied te laten horen. Tot minuut 3:40 zijn er al heel wat dieren de revue gepasseerd. Je kunt afspreken dat je de muis laat miauwen, de poes laat blaffen, de hond laat piepen enzoverder. Of je laat het kind dat aan de beurt is, kiezen welk geluid het dier zal maken.

Dierengeluiden en leren spreken

Ga met de kinderen in gesprek om te polsen wat ze weten over dieren en geluiden die ze voortbrengen.

- Van wie leren de muizen piepen? / de katten miauwen? / de honden blaffen?
- Wie leerde jou spreken?
- Spreken wij allemaal dezelfde taal?
- Stel, je wordt in China geboren. Zou je dan ook Nederlands spreken?
- Hoe leren wij nieuwe woorden?

Bespreek de kaft van het boek

- Wie staat er op de kaft van het boek?
- Welk geluid maakt de muis?

De titel van het boek is: “De muis die miauwt”

- Klopt het dat een muis miauwt?
- Waarom zou deze muis miauwen?
- Wat denk je dat er in het boek zal gebeuren?

Maak de kinderen nieuwsgierig naar de inhoud van het boek.

2

TIJDENS HET LEZEN

Een eerste voorleesmoment

Nadat je de kinderen benieuwd maakte naar de inhoud, lees je voor een eerste keer het verhaal expressief en letterlijk voor. Speel met intonatie in je stem (bv.: droevig als muis afgewezen wordt, blij als de muis in haar nopjes is). Hou bij het voorlezen even halt bij: ‘Muizen zeggen: piep. Miauw!’ Laat de kinderen spontaan reageren. Laat de kinderen telkens voorspellen of hij erbij zal horen. Stel vragen als:

- Wat denk je dat er nu zal gebeuren?
- Zal de muis erbij horen of niet?

Een tweede voorleesmoment

Lees het verhaal een tweede keer interactief voor. Gebruik dezelfde gelaatsuitdrukkingen als de gelaatsuitdrukkingen van de muis. Benadruk de woorden die in het vet gedrukt staan door ze ofwel te fluisteren ofwel luider te spreken. Laat bij deze lezing de kinderen de woorden en stukken tekst meezeggen.

3

NA HET LEZEN

Terugblik

Verhaal en illustraties

MATERIAAL

Niet noodzakelijk, maar warm aanbevolen voor een levensechte waarneming:

- Hokje met echte muizen en alles wat je hiervoor nodig hebt: eten, drinken, schadelingen
- Prenten van echte muizen

Sta even stil bij de pagina waarop de muis zegt: “Ik ben een muis. Met een zwiepende staart en lange snorharen.” Neem de muis in detail waar en vergelijk met een echte muis of een muis op een prent. Hoe ziet een muis er werkelijk uit? Hoe tekende de illustrator de muis? Kijk en vergelijk. Let vooral op de woorden die horen bij de tekening.

- Zie je de zwiepende staart?
- Wie ziet de lange snorharen?
- Heeft een muis snorharen? Heeft een kat snorharen? (2x ja)
- Waarom zou de muis zeggen dat ze lange snorharen heeft?
- Zie je de grote oren?
- Zie je de scherpe nagels op de tekening?

Volg bij een volgende blik op het boek de muis. Waar zie je ze?

- Welke kleur heeft de muis?
- Met welke kenmerken tekende de illustrator de muis? (kop is groter dan de buik, muis heeft hele grote oren, de staart en de poten zijn lijntjes)

De illustraties zijn zacht van kleur, met sobere achtergronden en veel witruimte.

- Welke prent vind je het mooist? Waarom?
- Wat zie je aan de gezichten van de dieren? Hoe kijken ze naar de muis?
- Hoe zie je aan de muis of ze blij of verdrietig is?
- Waar zie je de muis in het boek? Beschrijf hoe ze zich voelt of gedraagt.
 - Coverpagina. Zichzelf voorstellend. (Maakt ze een buiging?) (fier)

- Achter de poot van de hond (ondeugend?)
 - De snuit op het blad (nieuwsgierig)
 - Met arm in de zij (Helemaal zelfverzekerd en miauwend)
 - Miauw? (Verbouwereerd)
 - Muis en vis (Vast beraden/ kwaad)
 - Stiekem sluipen (Belerend)
 - Liggend op de vuilniszak met de voorpoten achter het hoofd en de achterpoten gekruist over elkaar (blij, gelukzalig)
 - Ik zeg miauw (Zelfverzekerd, bevestigend aanwezig en eigenwijs)
 - In de schoot van mama en papa poes (Zalig slapend/ rust/ geborgen)
 - Ik ben een muis/kat (Fier en trots op wie hij is en wat hij kan)
 - Midden tussen de andere muizen anders dan alle andere (tevreden)
- Kun je iets zien op de tekeningen dat niet verteld wordt? (details in gelaatsuitdrukkingen, lichaamstaal, ...)

Filosofisch gesprek / thema van het boek

Ga met de kinderen in gesprek over de patronen en de wending in het verhaal. Probeer samen met de kinderen te achterhalen wat het thema van het boek is.

- Waarover gaat het boek? (een muis die bij katten opgroeit)
- Hoe voelt muis zich? (terugblikken op de verschillende gemoedstoestanden waarin de muis zich bevindt in verschillende situaties)
- Is muis anders dan alle andere muizen?
- Zijn de andere muizen allemaal dezelfde?
- Waarin verschillen de muizen van elkaar?
- Op deze manier kom je vast bij het thema “anders zijn” of “identiteit”. Ga hier verder over in gesprek met de kinderen en reflecteer naar hun eigen leefwereld.
- Wat brengt ons hier samen? (dezelfde klas, samen in een jurygroep, samen in een gezin, ...)
- Wat zijn onze gelijkenissen? (twee ogen, oren, een neus en een mond, armen en benen, ...)
- Wat doen we gemeenschappelijk? (bv.: naar dit boek luisteren en erover vertellen)
- Wat doen we anders? (bv.: iemand zit in de zwemclub, iemand voetbalt of tekent graag, ...)

Gesprek over hoe we taal leren

Ga met de kinderen in gesprek over hoe we nieuwe woorden leren kennen.

In elk boek staan vast nieuwe woorden. Modeleer de nieuwe woorden. Zeg de woorden hardop en laat de kinderen in je hoofd meekijken hoe je nadenkt over de betekenis van woorden door luidop te vertellen over de woorden.

Bekijk de pagina waar de muizen in het rond trippelen en muis stiekem sluipt.

- Trippelen: De muizen trippelen in het rond. Neen, ze lopen niet hard, ze lopen ook niet met hele grote passen. Trippelen is niet hard bonzen met de voeten op de grond. Dit zou dan stampen zijn. De muizen nemen kleine, vlugge passen. (Dit kun je voordoen: met kleine vlugge passen voortbewegen). Ze lopen zacht en snel in het rond.
- Sluipen: als ik wil sluipen ga ik op mijn buik liggen. Ik maak me klein en wil dat niemand mij ziet. Ik wil onopvallend voortbewegen en niet opgemerkt worden.
- Stiekem: Als ik stiekem iets doe, wil ik het in het geheim doen zodat niemand er iets vanaf weet en niemand het ziet. Sssstttt... Niet vertellen dat ik stiekem wil sluipen naar de vuilniszak en hem openkrab.

Je kunt dit op dezelfde manier doen met woorden die de kinderen aanhalen. Ga op zoek naar woorden die een woordje uitleg nodig hebben. Je omschrijft de woorden en geeft hierbij een voorbeeld.

Humor in het verhaal

- Zie je dat er ergens grapjes verstopt zijn in de tekeningen?
- Welke tekening brengt je aan het lachen?

Kijk eens op de allerlaatste pagina op het schutblad.

- Wat doet de spin daar?
- Vind je dit grappig?

Leeservaring van de kinderen

- Zou jij dit boek opnieuw willen lezen?
- Waarom wel? Waarom niet?
- Vind je het fijn dat de muis mag zijn wie zij eigenlijk wil zijn?
- Ken jij nog verhalen waarin iemand niet lijkt op de anderen? (zie 'verder lezen')

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- Tekenpapier of schilderpapier
- Potloden, wasco's, stiften of verf en penselen
- Stof
- Tijdschriften
- Scharen
- Lijm en lijmborstels

Laat de kinderen hun eigen "buitenbeentjesmuis" tekenen. Dat betekent dat ze een muis tekenen of schilderen die zich gedraagt of eruitziet als een ander dier.

- Laat de kinderen nadenken over wat hun muis doet dat "niet muisachtig" is. Misschien willen ze een muis maken die blaft of kan vliegen of springt en kwaakt als een kikker.
- De kinderen tekenen of schilderen hun muis met uiterlijke kenmerken van het dier waar zij aan denken en waarmee ze zich willen identificeren. Nodig hen uit om ook emoties te tekenen of eigenschappen van hun dier toe te voegen.
- Met stof kunnen de muizen aangekleed worden.
- Met knipsels uit tijdschriften kan een achtergrond gemaakt worden.
- Iedereen stelt zijn of haar 'buitenbeentjesmuis' voor aan elkaar. De kinderen verzinnen hierbij een zinnetje waarin hun muis zichzelf voorstelt, zoals bv.: "Ik ben een muis die fladdert met de vleugels van een vogel."

- Eend zegt miauw/ Juliette MacIver en Carla Martell (ill.) (Pelckmans, 2023) www.boekenzoeker.be/eend-zegt-miauw
- Mijn schaduw is roze/ Scott Stuart (Van Halewyck, 2021) www.boekenzoeker.be/mijn-schaduw-roze
- Julian is een zeemeermin/ Jessica Love (Randanzo, 2019) www.boekenzoeker.be/julian-een-zeemeermin
- Lance en Lot zoeken zich rot/ Linda de Haan (Ploegsma, 2016) www.boekenzoeker.be/lance-lot-zoeken-zich-rot
- Mijn nieuwe moeder & ik/ Renate Galindo (De Eenhoorn, 2016)
- Wat een ei/ Sally Grindley en Pascal Lemaître (ill.) (De Eenhoorn, 2016)
- Wolfje en konijn/ Ame Dyckman en Zacharich OHora (ill.) (Leopold, 2015) www.boekenzoeker.be/wolfje-het-konijn
- Het lelijke jonge eendje/ Hans Christian Andersen, Anthea Bell en Robert Ingpen (ill.) (De Vier windstreken, 2005)

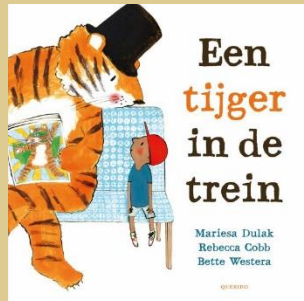
Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Ann Van De Sompel, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

Inspiratiefiche

door Inger Bos

Een tijger in de trein

Auteur: Mariesa Dulak
Illustrator: Rebecca Cobb
Vertaler: Bette Westera
Uitgever: Querido

Over de makers

Mariesa Dulak is een Engelse auteur van prentenboeken. Ze heeft Engelse literatuur gestudeerd in Londen en is daarna als marketeer aan het werk gegaan bij kinderboekenuitgeverijen. In 2002 heeft Mariesa een master jeugdliteratuur afgrond. Rond die tijd is ze ook zelf begonnen met het schrijven van verhalen voor kinderen. Pas na een schrijfcursus in 2017 kreeg ze een contract voor het maken van een prentenboek. In 2024 verscheen haar debuut in Nederland: "Een tijger in de trein". Mariesa is naast prentenboekenauteur ook nog bibliothecaris op een basisschool.

Rebecca Cobb (*1982) is een Engelse auteur en illustrator. Ze werkt met verschillende uitgeverijen en tijdschriften samen. Rebecca heeft als illustrator ook met verschillende auteurs samengewerkt, zoals Nicola Davies, Helen Dunmore, Richard Curtis en Mariesa Dulak. Voor haar boek "Emilie! Eten!" ("Lunchtime") won ze in 2013 de Waterstone's Children's Book Prize en in 2014 was ze genomineerd voor de Carnegie Medal for Illustration met het boek "Vijf papieren poppetjes" ("The Paper Dolls"), geschreven door Julia Donaldson.

Korte inhoud

Een jongen zit met zijn vader in de trein op weg naar zee. Onderweg stappen er allerlei dieren in – een tijger met een hoge hoed en een stripboek over een tijger-superheld, krokodillen met zwembanden, nijlpaarden met een trommel snoep, deftig aangeklede hondjes – maar zijn vader heeft niets in de gaten. Hij heeft alleen oog voor zijn telefoon. De tijger weet daar wel iets op.

1

VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- Foto's van dieren (zie bijlage 1)
- Foto's van vervoermiddelen (zie bijlage 2)

Dieren

In het prentenboek komen verschillende dieren de trein in. Activeer eerst de voorkennis van de kinderen over de dieren. Laat de afbeeldingen van de dieren zien en stel de volgende vragen. Vermeld bij het benoemen van de naam ook steeds het juiste lidwoord.

- Welk dier heeft scherpe tanden, een lange snuit en zwemt in het water? (de krokodil)
- Welk dier is groot, heeft strepen op zijn vacht en heeft scherpe tanden? (de tijger)
- Welk dier is groot, heeft korte poten en een brede snuit? (het nijlpaard)
- Welk dier heeft een kleine krulstaart en rolt graag in de modder? (het varken)
- Welk dier is familie van de wolven en is een huisdier? (de hond)
- Welk dier is een knaagdier, heeft een spitse snuit en een lange dunne staart? (de muis)

Bespreek met de kinderen ook waar deze dieren wonen en welk geluid ze eventueel maken.

Vervoersmiddelen

In dit verhaal reizen de jongen en zijn vader met de trein. Bespreek met de kinderen dat de trein een vervoermiddel is en welke vervoermiddelen er zijn. Laat de afbeeldingen van de dieren zien en stel de volgende vragen. Vermeld bij het benoemen van de naam ook steeds het juiste lidwoord.

- Welk vervoermiddel heeft vier wielen, een stuur en rijdt op de snelweg? (de auto)
- Welk vervoermiddel rijdt op een rails, heeft wagons en een locomotief? (de trein)
- Welk vervoermiddel vaart op het water? (de boot)
- Welk vervoermiddel heeft twee wielen, een stuur en rijdt op een fietspad? (de fiets)
- Welk vervoermiddel rijdt soms bovengronds, maar meestal ondergronds? (de metro)
- Welk vervoermiddel vliegt door de lucht? (het vliegtuig)

Bespreek met de kinderen of zij nog meer vervoermiddelen kennen.

- Welke beweging kun je bij al deze vervoermiddelen maken? Doe eens voor.

Omslag

Laat de omslagillustratie van het prentenboek zien. Vraag de kinderen wat er gebeurt op de illustratie en waaraan zij dat zien. Reageer op wat zij zeggen en stel eventueel zelf nog een aantal vragen.

- Hoe kijkt de jongen naar de tijger? Is hij bang, verbaasd, nieuwsgierig? Waaraan zie je dat? Hoe zou jij je voelen als je dit mee zou maken? Hoe kijkt de tijger naar de jongen?
- Wat valt je verder op? (de tijger is heel groot, draagt een zwarte hoge hoed en leest een stripboek met een tijger als superheld op het omslag)
- De titel van het boek is “Een tijger in de trein”. Waaraan kun je zien dat de jongen en tijger in de trein zitten?
- Het woord tijger in de titel staat in een andere kleur. Waarom zou dat zo zijn?

Lees de eerste regels van de flaptekst voor: “Ik zat met papa in de trein. We gingen naar de zee. Toen reed er – dit geloof je nooit – een tijger met ons mee!” Laat ook de illustratie op de achterflap zien.

- Welke dieren zie je nog meer op het omslag staan? (een krokodil, een hondje, een varkentje, een muisje en een nijlpaard)
- Hoe is de sfeer in de trein? Waaraan zie je dat?
- Er staat op de achterflap “dit geloof je nooit”. Geloof jij dat deze dieren bij de jongen in de trein kunnen zitten?

- Vertel de kinderen wat de luistervragen zijn tijdens het voorlezen van het prentenboek.
- Wanneer krijgt de vader van de jongen in de gaten dat de trein vol dieren zit?
 - Welke geluiden komen tijdens het verhaal voorbij?

2

TIJDENS HET LEZEN

Laat de kinderen steeds eerst de prenten zien en laat hen daarop reageren. Lees daarna de tekst voor.

- Het verhaal begint op de titelpagina waar de jongen met zijn vader op een bankje op het perron zit als de trein net het station komt binnenrijden.
- Sommige woorden of zinnen staan in hoofdletters of zijn vet en groter gedrukt. Spreek deze woorden/zinnen met iets meer nadruk uit en zorg voor dynamiek (hard/zacht) en intonatie met je stem.
- Let ook op het ritme van de tekst: het is een vertelling op rijm met het rijmschema abcb. Vlak voor de luide grom van de tijger is er een alinea van maar twee regels (verspreid over twee pagina's) die op elkaar rijmen.

3

NA HET LEZEN

Terugblik

Laat de kinderen eerst zelf reageren op het verhaal. Sluit daar waar mogelijk aan op de reacties met onderstaande vervolgvragen.

- Er komen allerlei dieren in de trein, ook wilde dieren. Denk je dat zo iets in het echt ook kan? Wanneer kan het wel? (in een verhaal, in je fantasie, in je dromen)
- Krijgt de vader in de gaten dat de trein vol dieren zit? Wanneer is dat? Ziet hij echt alle dieren of alleen de tijger? Hoe weet je dat? (de vader reageert alleen op de tijger, hij zegt niks over de andere dieren) Wat vind je ervan dat de vader zo druk is met zijn telefoon?
- Welke geluiden heb je gehoord? (“kedeng plingpling kedeng”, “kedeng kedeng... mjamjam kedeng ...”, “kedeng, splish-splash, kedeng ...”, “wafwaf! knorknor! Kedeng kepleng”, “gggrrrrrom”, “kedeng kedang”, “hatsjoe!”, “zwoesj” en “ring ring ring ring”) Waar horen die geluiden bij? (de trein, de pingende telefoon, de snoepende dieren, de geknoeide thee, de hondjes, de varkens, de vallende snoepjes, de tijger, het varken, de opengaande deur, de telefoon)
- Welke woorden vind je mooi of moeilijk? (flaneren, geërgerd opkijken, reisgenoten, vloedgolf, ...)
- Met welk van deze dieren zou jij in de trein willen zitten?

- Hoe reageert de vader als zijn telefoon wordt opgeslokt?
- Vind je het verhaal grappig of juist niet? Wat is er wel/niet grappig?
- Welke prent vind je grappig, mooi of juist spannend?
- Vind je het leuk dat er zoveel te ontdekken valt op de prenten?
- Wanneer bij een trein vol mensen de deuren opengaan, stromen alle mensen achter elkaar naar buiten. In dit verhaal rolden de dieren “als een vloedgolf uit de trein”. Zie je dat ook op de tekening? Hoe komt het muisje op het strand? (in de emmer van de jongen)
- Vind je het verhaal leuk/stom/saai/grappig ...? Wat vind je van het eind van het verhaal, waar de tijger de telefoon opslokt? Is dat een goede oplossing om de aandacht van de vader te trekken? Zou jij op de rug van een tijger durven springen? Denk je dat de vader nu wel aandacht voor de jongen heeft? Hoe weet je dat? (ze maken samen pret, vader kijkt zijn zoon aan, vader hoort zijn telefoon niet meer)

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- Tekenpapier
- Gekleurd papier
- Scharen
- Lijm
- Plaatjes van dieren
- Flipover
- Kleurenmarkers

Laat de kinderen met een collage een landschap maken dat ze vanuit de trein zouden kunnen zien. Of van het strand waar ze naartoe gaan. Laat ze vooral met kleurvlakken werken.

- Wat zie je als je naar buiten kijkt? (bergen, weilanden, bomen, bossen, koeien, paarden, duinen, dorpjes, steden, ...)

Geef de kinderen tekenpapier; het blad is een treinstel. Of gebruik een kleurplaat van een treinstel.

- Welke dieren komen bij jou in de trein zitten? Plak die dieren op.
- Wat gaan de dieren doen? Teken dat erbij.

4

VERDER LEZEN

- Handje? / Tjibbe Veldkamp en Wouter Tulp (ill.) (De Fontein, 2018)
www.boekenzoeker.be/handje
- Heb je even tijd voor mij? / Marian de Smet en Marja Meijer (ill.) (Luiting-Sijthoff, 2021)
www.boekenzoeker.be/heb-je-even-tijd-voor-mij
- Moet je zien! / Milja Praagman (Leopold, 2017)
- Er zit een beer in de trein / Tom Wouters en Rosalien Helsen (ill.) (Lannoo, 2021)
www.boekenzoeker.be/er-zit-een-beer-de-trein

- Boer Boris gaat naar oma / Ted van Lieshout en Philip Hopman (ill.) (Gottmer, 2016) www.boekenzoeker.be/boer-boris-gaat-naar-oma
- Papa's zijn soms ... / Guido Van Genechten (Clavis, 2019) www.boekenzoeker.be/papas-zijn-soms

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Inger Bos, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

Bron: Pixabay (BuyMeACoffee)

Bron: Pixabay (TeeFarm)

Bron: Pixabay (MonikaWI999)

Bron: Pixabay (rnoid)

Bron: Pixabay (Ralphs_Fotos)

Bron: Pixabay (Pexels)

BIJLAGE 2

Bron: Pixabay (Anaterate)

Bron: Wikipedia

Bron: Pixabay (dendoktoor)

Bron: Pixabay (JillWellington)

Bron: Travelguide-Amsterdam

Bron: Pixabay (pkozmin)

Inspiratiefiche

door Inger Bos

Op de vriendschap

Auteur: Milla Shan
Illustrator: Frank Daenen
Vertaler: Siska Goeminne
Uitgever: De Eenhoorn

Over de makers

Milla Shan is een Duitse auteur. Er zijn twee boeken van haar in het Nederlands verschenen: "Later als je groot bent" (2022) en "Op de vriendschap" (2024).

Frank Daenen (°1977) tekent al vanaf het moment dat hij een kleurpotlood kon vasthouden. In 1999 studeerde hij af aan de Media and Design Academy in Genk als grafisch vormgever. In datzelfde jaar verscheen zijn eerste boek: "Brutale Bertus". Sindsdien heeft hij meer dan twintig prentenboeken geïllustreerd, voor zichzelf en voor anderen. Veel van zijn boeken zijn vertaald in het Duits, Koreaans, Chinees, Frans, Fins, Sloveens en Thais. Daenen werkt het liefst met potlood, acryl, aquarel en de computer. Zijn schetsen scant hij in om daarna digitaal nog aan de composities te werken. En ook de nette potloodtekening kleurt hij in op de computer. Daenen ontwerpt ook wenskaarten.

Korte inhoud

Een eekhoorn is eikels aan het verzamelen in het bos en struikelt daarbij over een schildpad. Hij weet niet wat een schildpad is en laat zijn fantasie de vrije loop over wat de schildpad zou kunnen zijn. Eerst denkt de nieuwsgierige eekhoorn dat de schildpad een steen is, daarna een noot, helm, wereldbol en een boot. De norske schildpad vindt het vreselijk wat de eekhoorn allemaal bedenkt en reageert steeds vijandig. Nadat de schildpad de eekhoorn heeft gered van een roofvogel, noemt de eekhoorn haar een vriend. Daar is de schildpad het wel mee eens.

1

VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- Blokken (vierkant, rechthoekig, driehoekig en cilindervormig) uit een blokkendoos
- Foto's van een schildpad, eekhoorn, muis en roodborstje
- Kurkentrekker, knoflookpers, eiersnijder, thee-ei, koffiefilter

Blokken

In het prentenboek struikelt een eekhoorn over een schildpad, maar hij weet niet wat een schildpad is. De schildpad wil het ook niet vertellen en dus bedenkt de eekhoorn zelf van alles bij het schild. Stimuleer met de blokken uit de blokkendoos de verbeelding bij de kinderen.

- Pak eens een blok uit de blokkendoos. Waar doet de vorm je aan denken?
- En als je er nog een blok met een andere vorm bij zet. Waar doet de vorm van de twee blokken samen je aan denken?

Schildpad, eekhoorn, muis en roodborstje

In dit verhaal komen een schildpad, eekhoorn, muizen en roodborstjes voor. Laat foto's van deze dieren zien (zie bijlage 1).

- Welk dier heeft een grote pluimstaart? Wie heeft er wel eens een eekhoorn gezien? Waar?
- Welk dier is klein en heeft een spitse snuit? Wie heeft er wel eens een muis gezien? Waar?
- Welk dier heeft een dik, hard schild op zijn rug? Wie heeft er wel eens een schildpad gezien? Waar?
- Welk dier is klein en heeft een rode buik? Wie heeft er wel eens een roodborstje gezien? Waar?

Omslag

Laat de omslagillustratie van het prentenboek zien. Vraag de kinderen wat er gebeurt op de illustratie en waaraan zij dat zien. Reageer op wat zij zeggen en stel eventueel zelf nog een aantal vragen.

- Waarom zou de eekhoorn een schildpad boven zijn hoofd dragen?
- Hoe zou de schildpad zich voelen? En hoe voelt de eekhoorn zich?
- Welke dieren zie je nog meer? Wat doen zij?
- De titel van het boek is "Op de vriendschap". Zijn de dieren op deze illustratie vrienden? Waaraan zie je dat?

Lees de eerste regels van de flaptekst voor: "Bijna liep de eekhoorn het vreemde ding voorbij. Bijna, maar niet helemaal. Hij was gewoon té nieuwsgierig. Zoiets wonderlijks had hij nog nooit gezien!"

- De eekhoorn is nieuwsgierig. Hoe gedraag je je als je nieuwsgierig bent?
- Laat de meegebrachte voorwerpen één voor één zien zonder te benoemen wat het is. Heb je zelf wel eens iets gezien wat je nog niet kende? Hoe kom je erachter wat het is?
- De schildpad en de eekhoorn kennen elkaar dus nog niet. Hoe leren zij elkaar kennen, denk je?

Vertel de kinderen wat de luistervragen zijn tijdens het voorlezen van het prentenboek.

- Wat bedenkt de eekhoorn allemaal bij het schild van de schildpad?
- Wie raken er tijdens dit verhaal met elkaar bevriend?

2

TIJDENS HET LEZEN

Laat de kinderen steeds eerst de prenten zien en laat hen daarop reageren. Lees daarna de tekst voor.

- Het verhaal begint en eindigt op de schutbladen; neem die ook mee bij het voorlezen.
- De tekst bestaat uit beschrijvingen en een dialoog tussen de eekhoorn (bruine letters) en de schildpad (groene letters). Gebruik geen rare stemmetjes, maar speel bijvoorbeeld wel met tempo (langzaam/snel), dynamiek (hard/zacht) en intonatie (hoog/laag; nadruk leggen) om het verschil tussen de personages aan te geven.
- Laat de kinderen steeds eerst raden wat de eekhoorn bedenkt bij het schild van de schildpad (steen, noot, helm, helft wereldbol, boot).
- Bekijk samen met de kinderen wat de kleine dieren (twee muizen, twee roodborstjes) op elke prent doen.

3

NA HET LEZEN

Terugblik

Laat de kinderen eerst zelf reageren op het verhaal. Sluit daar waar mogelijk aan op de reacties met onderstaande vervolgvragen.

- Welke voorwerpen heeft de eekhoorn bedacht bij het schild van de schildpad? (steen, noot, helm, helft wereldbol, boot) Welk voorwerp vind jij het best verzonnen?
- Wie zijn er tijdens dit verhaal bevriend geraakt? (eekhoorn en schildpad) Wat kun je vertellen over de manier waarop ze vrienden zijn geworden? Hoe maak jij nieuwe vrienden?
- Welke woorden/zinnen vind je mooi? Welke woorden vind je moeilijk? (piekerend, uitgeput, zijn oren spitsen, niemand is niemand, ridderhelm, ongehoord, gekapseisd, onbeschaamdheid, echo, mijmerde, ...)
- Hoe dacht de schildpad eerst over de eekhoorn? De schildpad biedt aan het eind van het verhaal zelf aan om als schild te dienen tegen de roofvogel. Hoe noemt de eekhoorn de schildpad daarna? (geen voorwerp meer, maar “mijn vriend”)
- De eekhoorn is heel nieuwsgierig. Zou jij vrienden willen zijn met eekhoorn? Waarom pinkt de eekhoorn op het eind een traan weg?
- Vind je het verhaal grappig of juist niet? Wat is er wel/niet grappig?
- Wat valt je op bij de tekeningen van de schildpad en de eekhoorn? (blauwe sjaal en rode bril) Dragen dieren in het echt ook een sjaal en bril? Kan dat in een verhaal wel? Ken je andere verhalen waarin dieren kleding dragen? (Nijntje, Paddington, en vele andere personages in prentenboeken)
- Hoe kijkt de schildpad op de meeste prenten? En hoe kijkt de eekhoorn? Welke tekening vind je het grappigst? Welke het mooist? Hoe zou jij het vinden om te spelen op de plek waar eekhoorn en schildpad zijn?
- Vind je het verhaal leuk/stom/saai/grappig ...? Wat vind je van het eind van het verhaal, waarbij de schildpad de eekhoorn redt en ze daarna vrienden worden?

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- Tekenpapier en stiften
- Foto's van dieren
- Scharen en lijm

Laat de kinderen in tweetallen een deel van de ontmoeting tussen de eekhoorn en de schildpad naspelen. Ze mogen zelf kiezen welk deel ze willen naspelen. Ze mogen ook een eigen ontmoeting bedenken. Bespreek eerst hoe de personages zich bewegen:

- Hoe beweeg je je als je liever niet aangesproken wilt worden? (je klein maken, geen oogcontact zoeken, korte antwoorden geven, beetje bozig zijn, ...)
- Hoe beweeg je je als je nieuwsgierig bent naar de ander? (je hand uitsteken, oogcontact maken, vragen stellen, enthousiast zijn, ...)

Bespreek met de kinderen een aantal zinnen die in het boek voorkomen. Laat de kinderen spelen hoe dat eruitziet. Bijvoorbeeld: hevig piekerend rondjes lopen, zich uitgeput laten vallen, het water loopt je in de mond, uitgelaten in zijn poten klappen, een boot die kapseist, mijmeren, een traan wegpinken, ...

Laat de kinderen een tekening maken bij een deel van een dier, bijvoorbeeld bij de slurf van een olifant of de lange nek van een giraf.

- Aan welk voorwerp moet je denken bij de lange nek van een giraf? (een mast op een boot, een paal van een hut, een wandelstok, ...) Aan welk voorwerp moet je denken bij de slurf van een olifant? (een fontein, een uitgerolde tuinslang, ...) Aan welk voorwerp moet je denken bij de hoorn van een neushoorn? (een kapstok, een trompet, ...)

4

VERDER LEZEN

- Wilma Wonder en de stoepkrijtruzie / Hanne Luyten en Noëmi Willemen (ill.) (Het Hannekesnest, 2024) www.boekenzoeker.be/wilma-wonder-en-de-stoepkrijtruzie
- Een avontuur voor Lia en Leeuw / Al Rodin (Boycott, 2024) www.boekenzoeker.be/een-avontuur-voor-lia-en-leeuw
- Frank en Bert en de verdwenen koekjes / Chris Naylor-Ballesteros (Gottmer, 2024) www.boekenzoeker.be/frank-en-bert-en-de-verdwenen-koekjes
- Een dag met vrienden / Philip Waechter (Ploegsma, 2023) www.boekenzoeker.be/een-dag-met-vrienden
- De droom van Schildpad / Tiny Fisscher en Barbara de Wolf (ill.) (Samsara, 2023) www.boekenzoeker.be/de-droom-van-schildpad
- Hoe Schildpad aan zijn schild komt: een ode aan een Afrikaans volksverhaal / Kristel Steenberg (Moon, 2024) www.boekenzoeker.be/hoe-schildpad-aan-zijn-schild-komt-een-ode-aan-een-afrikaans-volksverhaal
- Ik voel een voet! / Maranke Rinck en Martijn van der Linden (ill.) (Lemniscaat, 2008) www.boekenzoeker.be/ik-voel-een-voet

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Inger Bos, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

Bron: Pixababy (Uschel)

Bron: Pixababy (Andhoj)

Bron: Pixababy (Netti_Nu_Nu)

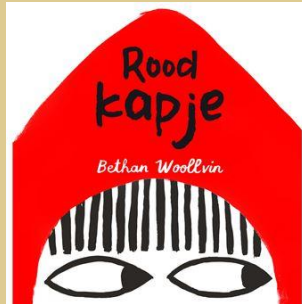

Bron: Pixababy (Raphs_Fotos)

Inspiratiefiche

door Ann Van De Sompel

Roodkapje

Auteur: Bethan Woollvin

Vertaler: Berd Ruttenberg

Uitgever: Hoogland & Van Klaveren

Over de maker

Bethan Woollvin is een gevestigde auteur en illustrator. Toen ze opgroeide, was ze altijd erg creatief. Ze studeerde beeldende kunst en kunstgeschiedenis en koos vervolgens voor illustratie aan de Cambridge School of Art. Daar ontdekte ze dat ze het leuk vond om verhalen te vertellen. Ze experimenteerde met character design, het creatieproces van unieke en memorabele personages voor media zoals animatiefilms, strips, games, boeken en reclame. Het gaat verder dan alleen het ontwerpen van een uiterlijk; het omvat ook het ontwikkelen van de persoonlijkheid, het gedrag en de achtergrond van een personage. Met haar eerste boek is ze hier fantastisch in geslaagd. Van Roodkapje maakte ze een pittige feministe, die geen hulp nodig heeft van een jager om haar grote wolvenprobleem aan te pakken.

“Roodkapje” was de eerste sprookjesbewerking van Bethan Woollvin en het won meteen de prestigieuze Macmillan-prijs 2014 voor prentenboekillustratie voor kinderen en het werd uitgeroepen tot één van de best geïllustreerde kinderboeken van de New York Times in 2016. Na zoveel lof is het schrijven van feministische kinderboeken een echte passie geworden voor Bethan Woollvin. Zo herschreef ze ook Rapunzel en Hans en Grietje.

Korte inhoud

Grootmoeder voelt zich niet zo lekker en Roodkapje brengt cake naar haar toe. Onderweg komt ze de wolf tegen. Dat zouden sommige kleine meisjes misschien eng vinden, maar dit kleine meisje niet. Ze weet precies wat de wolf van plan is, en ze zal ervoor zorgen dat hij er niet mee wegkomt. De wolf slokt grootmoeder op en verkleedt zich heel slecht als grootmoeder en wacht op Roodkapje. Zij komt niet zomaar naar binnen in het huis maar gluurt eerst door het venster. Ze bedenkt een plan, speelt het spelletje van de wolf mee en dan komen de klassieke vragen over oren, ogen en tanden. Opnieuw vindt ze het antwoord van de wolf niet eng. Als de wolf Roodkapje wil opeten, steekt ze hier zelf een stokje voor. Op de slotpagina zien we Roodkapje in een wolvenpakje naar huis wandelen. We kunnen allemaal raden wat er gebeurd is, want dat was niet leuk voor de wolf.

Voorkennis

MATERIAAL

- Een klassiek verhaal over Roodkapje

→ Wie kent het sprookje van Roodkapje?

Laat het sprookje vertellen door de juryleden die het kennen. Beklemtoon en bevraag die zaken waar dit sprookje afwijkt van het klassieke. (Roodkapje kreeg een rood mutsje van haar grootmoeder – ze moet een mand vol lekkers naar grootmoeder brengen – mama zegt wat ze wel en niet mag doen – mama gaat mee tot aan het tuinhok en wuift haar na tot ze uit het gezichtsveld is verdwenen – Roodkapje weet niet hoe een slecht dier de wolf is en is daarom helemaal niet bang van de wolf – de wolf belt aan bij grootmoeder en verslindt haar – hij verkleedt zich als grootmoeder en eet later ook Roodkapje op (nadat ze de bekende vragen stelde) – de jager is in de buurt en snijdt de buik open van de wolf waar eerst Roodkapje uitkomt en daarna grootmoeder – Roodkapje is heel bang geweest want het was zo donker in de buik van de wolf – de jager brengt Roodkapje terug naar huis – Roodkapje belooft om nooit meer het rechte pad te verlaten.) Je kunt gerichte vragen stellen:

- Was Roodkapje bang, slim of dapper?
- Verslindt de wolf ook Roodkapje?
- Wie redt Grootmoeder en Roodkapje?
- Wie brengt Roodkapje terug naar huis?
- Wat denk je dat er anders zal zijn in het boek?

Waarneming van ogen

MATERIAAL

- Spiegels

Bekijk samen met de juryleden het kaft van het boek.

- Wat zie je? (Roodkapje met sprekende ogen. De ogen zijn een wezenlijk kenmerk van Roodkapje doorheen het hele verhaal.)
- Wat zou Roodkapje ons willen vertellen?
- Wat vertellen haar ogen ons? Wat kunnen we “lezen” in haar ogen? (wantrouwen, vastberadenheid, oplettendheid en ook behoedzaamheid)
- Indien de juryleden tot niets komen, kun je bijvragen stellen:
- Ziet Roodkapje er strijdvaardig uit?
- Zou Roodkapje bang zijn?

Wat kunnen we “lezen” in onze ogen? Laat de juryleden in elkaars ogen kijken. Laat de juryleden naar hun eigen ogen kijken in de spiegel.

- Wie kan met zijn ogen tonen dat hij blij/bang/boos/verdrietig is?
- Wie kan spleetogen maken en tonen dat hij een plan in zijn hoofd heeft bedacht?
- Wie kan met zijn ogen rollen en op die manier tonen dat hij er geen zin in heeft?
- Wie kan tonen met zijn ogen dat hij gewonnen heeft?

Laat de juryleden oefenen in de spiegel.

2

TIJDENS HET LEZEN

Lees vooraf het verhaal. Let op de zin die terugkomt: “En dat hadden sommige kleine meisjes heel eng gevonden. Maar dit kleine meisje niet.” Let ook goed op de beeldtaal die in het verhaal zit. Laat de beelden spreken en lees bij de eerste lezing het verhaal expressief en letterlijk voor. Tekst en beeld ondersteunen elkaar. Geef de kinderen voldoende tijd en ruimte om te reageren.

Begin bij het schutblad. Daar zie je Roodkapje met haar handen in de zij. Wie vindt de wolf achter een spar? Begeleid de juryleden doorheen het verhaal en stop af en toe eens om de spanning op te bouwen. Maak de juryleden telkens attent op de ogen van Roodkapje.

Bij de tekening waarop Roodkapje door het raam kijkt van grootmoeders huis.

→ Welk plan zou Roodkapje bedacht hebben?

→ Wat vertellen Roodkapje haar ogen op deze prent?

Op de volgende prent is ze binnen en staat ze naast de wolf.

→ Wat vertellen haar ogen? (soort van verveling, draaien met haar ogen alsof de gekende zinnnetjes een nummertje zijn dat ze moet opdragen.)

Op de volgende prent wil de wolf haar opeten.

→ Roodkapje is niet bang. Wat vertellen haar ogen?

→ Wat zou ze van plan zijn?

Op de volgende pagina zie je een close-up van Roodkapje met een belangrijke focus in haar ogen.

→ Wat willen de ogen nu vertellen?

→ Wat gaat er gebeuren met de wolf of met Roodkapje?

→ Wat zou Roodkapje van plan zijn?

De laatste prent vertelt de hele clou. Laat opnieuw de tekst en het beeld spreken.

Op het laatste schutblad zie je Roodkapje in een wolvenpakje.

→ Wat vertellen Roodkapje haar ogen nu?

3

NA HET LEZEN

Terugblik

Verhaal

De tekst is minimaal en eenvoudig. Af en toe is er herhaling wat ervoor zorgt dat het hele verhaal een mooi ritme heeft. Vooral jonge kinderen genieten van deze herhalingen. De verhaallijn loopt gelijk met die van het originele sprookje tot wanneer

de wolf grootmoeder naar binnen gewerkt heeft. De plot is verrassend en vernieuwend.

- Er is één zinnetje dat steeds terugkomt. Kun je het nog eens herhalen? (En dat hadden sommige kleine meisjes heel eng gevonden. Maar dit kleine meisje niet.)
- Vind je het leuk dat dit meerdere malen terug komt?
- Wat zou de zin eigenlijk betekenen? (Roodkapje is heel vastberaden. Ze heeft een sterk plan in haar hoofd. Ze straalt dit uit door haar ogen.)
- Zou jij bang zijn voor de wolf?
- Heb jij ook plannen in je hoofd als je in een moeilijke situatie terecht komt?
- Wat vind je van het slot van het verhaal?
- Had je gedacht dat Roodkapje de wolf te slim af zou zijn?

Illustraties

Het boek heeft paginagrote illustraties in zwart-wit en grijs met rode accenten. Ze vertellen voor het overgrote deel dit sprookje. De illustraties zijn vrij eenvoudig en zonder al te veel details.

Neem het boek erbij om de details te bespreken. Tijdens de eerste lezing is er al heel wat aandacht geweest naar de ogen van Roodkapje. Je kunt er opnieuw naar verwijzen.

- Wat vind je van de kleuren in het boek?
- Waarom zou de illustrator met het kleuraccent “rood” werken?

Relatie tussen tekst en beeld

Het samenspel tussen tekst en beeld is belangrijk in dit boek. De kracht van het verhaal zit in de eenvoud van de tekst in combinatie met de fenomenale illustraties. Korte, vlotte zinnen vullen de prenten perfect aan. Roodkapje spreekt door haar schalkse ogen die vol plannen zitten, met aanvankelijk een argwanende blik die uitmondt in zegevierende ogen. Dit zet aan tot nadenken en gesprek. Roodkapje is niet langer het slachtoffer maar zij is een initiatief nemende heldin. De omgedraaide rollen en de “girlpower” van Roodkapje zijn een rode draad doorheen het verhaal. Roodkapje heeft de wolf helemaal door en laat zich niet beetnemen. Het verhaal geeft in zijn geheel een feministische kijk vol humor en spanning op het originele sprookje.

Doorblader opnieuw het boek om de relatie tussen tekst en beeld te bestuderen.

- Wat zie je op de prenten dat niet in de tekst staat?
- Wat hoor je in het verhaal dat niet afgebeeld is?

Bespreek de prent waar de wolf en Roodkapje elkaar ontmoeten. Lees de tekst van deze pagina nog eens voor.

- Hoe kijkt de wolf naar Roodkapje? En hoe kijkt Roodkapje naar de wolf?
- Zou de wolf echt interesse hebben in grootmoeder?

Op de volgende prent zie je het plan van de wolf.

- Kun je de plannen van de wolf “lezen” in de tekening?

Neem de pagina erbij waar de wolf grootmoeder opslokt. Laat de juryleden vertellen wat ze zien. En lees het ene zinnetje voor: “Dat was niet zo leuk voor grootmoeder.”

Bespreek de prent waar Roodkapje door het raam kijkt en de slecht verklede wolf ziet liggen.

- Welk plan heeft Roodkapje in haar hoofd?
- Kan de wolf haar zien denk je?
- Zie je de bijl op de omgehakte boom?

Bespreek de volgende waarop de wolf Roodkapje wil opeten.

- Opnieuw is Roodkapje niet bang. Hoe zou dat komen?
- Hoe zien de letters “OPETEN” eruit?
- En hoe zien de tanden van de wolf eruit?

De laatste prent laat zien wat er gebeurd is. Roodkapje ruilde haar rode cape voor een wolvenpak. Dit wordt niet verteld. Alleen krijgen we de mededeling: “Dat was niet zo leuk voor de wolf.”

- Wat denk je dat er gebeurd is?
- Wat zie je in de ogen en de mond van Roodkapje?

Bekijk ook het schutblad.

- Wat vertellen de ogen en de mond van Roodkapje?

Leeservaring van de juryleden

- Wat vind je van Roodkapje in dit boek? Was ze anders dan je gewend bent?
- Waarom liet ze zich niet foppen door de wolf?
- Wat deed Roodkapje dat jij dapper vond?
- Wie was in de verhaal “de baas”?
- Welk sprookje vinden jullie het mooist? Het oude sprookje of dit nieuwe? Waarom?

Creatieve verwerking

Portretten

MATERIAAL

- Witte, zwarte en rode papieren
- Scharen
- Lijm + lijmborstels
- Rode, witte, zwarte, grijze kleurpotloden of wasco's

Maak portretten van de wolf en Roodkapje.

- Laat de juryleden de kop van de wolf tekenen op zwart papier. Laat hen tanden knippen (scherpe driehoeken) uit wit papier en laat deze in de muil van de wolf kleven.
- Laat de juryleden een portret tekenen van Roodkapje. Ze mogen het kapje uitknippen uit rood papier en op haar hoofd kleven. Let goed op de ogen van Roodkapje hoe ze kijkt. Geef de juryleden de vrijheid om meerdere Roodkapjes te tekenen.

Laat hen elkaars werk bewonderen.

4

VERDER LEZEN

- Gruwelijke rijmen/ Roald Dahl en Quentin Blake (ill.) (Fontein Jeugd, 2023)
www.boekenzoeker.be/gruwelijke-rijmen
- Er-waren-eensjes 2: Roodkapje (boek met downloadcode en cd/ Paul Wauters en Koen Van Deun; Mark Borgions (ill.) (Geluidshuis, 2022)
- Roodkapje en de boze wolf/ Xavier Deneux (Oogappel, 2015)
- De wonderlijke reis van Roosje Rood/ Gerda Dendooven (Querido, 2007)
www.boekenzoeker.be/de-wonderlijke-reis-van-roosje-rood
- Rood Rood Roodkapje/ Edward van de vendelen Isabelle Vandenabeele (ill.) (De Eenhoorn, 2003) www.boekenzoeker.be/rood-rood-roodkapje

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Ann Van De Sompel, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

Inspiratiefiche

door Inger Bos

Wie heeft Steef opgegeten?

Auteur: Susannah Lloyd

Illustrator: Kate Hindley

Vertaler: J. H. Gever

Uitgever: Gottmer

Over de makers

Susannah Lloyd is een Engelse auteur van prentenboeken. Er zijn drie boeken van haar in het Nederlands verschenen: “Hier benne draken” (2021), “Waar benne reuzen” (2024) en “Wie heeft Steef opgegeten?” (2024). Susannah schrijft al verhalen sinds ze vijf jaar was. Ze houdt ervan om in bibliotheken en boekhandels rond te lopen.

Kate Hindley is een Engelse illustrator. Voor haar eerste prentenboek “The Great Snortle Hunt” (“De grote gevaarlijke Grompel”), geschreven door Claire Freedman, ontving ze in 2012 een nominatie voor de Kate Greenaway Medal. Daarna heeft ze nog verschillende prijzen ontvangen, zoals de Sainsbury’s Children’s Book Award en de Oscar’s Book Prize. Ze heeft zelf het kartonboekje “Pablo’s pakjes” (2024) geschreven. Met Lucy Rowland maakte Kate het prentenboek “Deze ridder zegt nee”.

Korte inhoud

Een verteller wil de lezer graag het verschil tussen klein en groot uitleggen. De grote vogel Oscar en de kleine worm Steef zullen daarbij helpen. Er is echter een probleem: Oscar wil Steef opeten. De verteller roept Oscar steeds tot de orde, maar het duurt even voordat Oscar Steef met rust laat. En daarna is Oscar ineens verdwenen. Wat heeft de kat Bernadet daar mee te maken?

1

VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- Foto van een kleine en een grote olifant (zie bijlage 1)
- Blad met afbeeldingen van tegenstellingen (via www.juf-milou.nl/index.php?g=Groep%201/2&m=Taal&op=Tegenstellingen)

Tegenstellingen

In het prentenboek wil de verteller het verschil tussen groot en klein uitleggen.

Activeer de voorkennis van de kinderen over groot en klein en andere tegenstellingen.

- Bekijk de afbeelding met de twee olifanten. Wat valt je op? (groot en klein; oud en jong)
- Bekijk de afbeeldingen met tegenstellingen. Welke tegenstellingen zie je nog meer? (hoog/laag, zwart/wit, vol/leeg, boven/onder, warm/koud, licht/donker, snel/langzaam, vrolijk/verdrietig, ...)

Natuurlijke vijanden

In dit verhaal wil de grote vogel Oscar steeds de kleine worm Steef opeten. De verteller vindt dat niet goed, maar voor Oscar is dit zijn natuurlijke gedrag: een vogel eet wormen. Praat met de kinderen over dieren die andere dieren eten. Geef voorbeelden en stel eventueel deze vragen.

- Kun je een dier opnoemen dat door andere dieren opgegeten kan worden? (spin door vogels en wespen; muis door roofvogels, katten en slangen; mier door vogels en spinnen; vogel door katten; worm door mollen, egels, dassen en vogels; konijn door vossen en roofvogels; vlieg door vogels, spinnen, wespen; zebra door leeuwen, hyena's, cheeta's; ...)
- Welk dier wordt door geen enkel ander dier opgegeten? (orka's)

Omslag

Laat de omslagillustratie van het prentenboek zien. Vraag de kinderen wat er gebeurt op de illustratie en waaraan zij dat zien. Reageer op wat zij zeggen en stel eventueel zelf nog een aantal vragen.

- Wie van de twee dieren op de illustratie is Steef? (waarschijnlijk de worm, maar het kan ook over iemand anders gaan)
- Zijn de vogel en de worm vrienden? Waaraan zie je dat?
- Op welke plek zijn de vogel en de worm?
- Wat valt je verder op? (de vogel draagt een hoedje en een sjaal, alsof hij een echte heer is; de worm draagt een muts en een sjaaltje en lijkt daardoor jonger dan de vogel)
- De titel van het boek is "Wie heeft Steef opgegeten?". Kun je die vraag al beantwoorden?
- De titel staat in grote, stevige, rode letters op het omslag. Welke stem vind je daarbij passen, een fluisterstem of een schreeuwende stem?

Lees de eerste regels van de flaptekst voor: "Welkom allemaal, bij dit ontzettend interessante boek over klein en groot. Oscar is een vogel. Hij is groot. Steef is een worm en hij is ..." Laat ook de illustratie op de achterflap zien.

- Kun je nu al meer zeggen over de personages op het omslag? (de vogel heet Oscar en is groot, de worm heet Steef en is klein)
- Zijn de vogel en de worm vrienden? Wat heeft Oscar met de worm gedaan? Waaraan zie je dat?
- Welk voorwerp heeft Oscar nu nog meer bij zich, naast zijn sjaal en bolhoed? (een geruite zakdoek of een servet) Past dat voorwerp bij een echte heer? Gedraagt Oscar zich ook als een echte heer?
- Wie zegt er "Welkom allemaal"? Is dat dezelfde als die de vraag uit de titel stelt?

Vertel de kinderen wat de luistervragen zijn tijdens het voorlezen van het prentenboek.

- Krijgen we antwoord op de vraag wie Steef heeft opgegeten?
- Krijgen we te horen wie ons welkom heet en de vraag uit de titel stelt?

2

TIJDENS HET LEZEN

Laat de kinderen steeds eerst de prenten zien en laat hen daarop reageren. Lees daarna de tekst voor.

- Het verhaal begint op de titelpagina waar Oscar voor het eerst de worm Steef ziet.
- De tekst is in verschillende lettertypes en -groottes gedrukt. Je vertolkt als voorlezer de stem van de onbekende verteller (ik-figuur). Spreek de woorden in een groter lettertype met iets meer nadruk uit en zorg voor dynamiek (hard/zacht) en intonatie met je stem. De letters die diapositief staan vragen om enthousiasme, verontwaardiging of boosheid.
- Let ook op het ritme van de illustraties. Twee losse illustraties geven zowel een kleine adempauze in het kijken als in het luisteren.
- Bekijk samen met de kinderen welke rol het lieveheersbeestje op sommige prenten heeft. Is dat misschien de verteller?

3

NA HET LEZEN

Terugblik

Laat de kinderen eerst zelf reageren op het verhaal. Sluit daar waar mogelijk aan op de reacties met onderstaande vervolgvragen.

- Gaat dit verhaal vooral over het verschil tussen groot en klein of vooral over Oscar die Steef wil opeten? Wie heeft Steef eigenlijk opgegeten? (niemand) Wie wordt er wel opgegeten? (Oscar, door de kat Bernadet)
- De verteller deelt complimenten uit, maar ook veel waarschuwingen en hij wordt ongeduldig en ook af en toe boos. Aan wie doet de verteller je denken met al die complimenten, waarschuwingen, het ongeduld en de boze woorden? (ouders, leerkracht, oppas, ...)
- De verteller zegt halverwege het verhaal: "O, dit is heel jammer! Denk eens aan de kinderen die dit mooie boek lezen, Oscar! Zo verpest je het niet alleen voor jezelf, maar voor iedereen." Ben je het eens met de verteller, verpest Oscar het verhaal voor jou? Waarom wel/niet?
- Welk personage vind je het leukst: Oscar, Steef of Bernadet? Wat vind je van hun kleding? Als jij of jouw huisdier een personage in dit verhaal zou zijn, hoe zouden de hoofddekse en sjaal er dan uitzien?
- Wat vind je ervan dat de verteller onzichtbaar is? In welk verhaal zou jij als onzichtbaar personage mee willen doen?
- Als Oscar en Steef ook iets zouden mogen zeggen, wat zouden ze dan zeggen?
- Vind je het verhaal grappig of juist niet? Wat is er wel/niet grappig?
- Welke prent vind je grappig? Het verhaal gaat over opeten, best een spannend onderwerp. Vind je de kleuren van de prenten beter bij een spannend of een grappig verhaal passen?

- Soms zijn de illustraties paginagroot, soms staan er twee tekeningen op een pagina. Wat vind je leuker?
- Vind je het verhaal leuk/stom/saai/grappig ...? Wat vind je van het eind van het verhaal? Zou kat Bernadet echt vogel Oscar hebben opgegeten? Hoe weet je dat?

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- Tekenpapier
- Stiften
- Afbeeldingen uit “De woelige wereld van de worm” van Noemi Vola

Laat de kinderen in drietallen een scène uit het boek kiezen en uitbeelden: een is de verteller, een is Oscar en eentje is Steef (of Bernadet). In het verhaal zeggen Oscar en Steef niets, maar bij het naspelen mag dat natuurlijk wel. Bespreek eerst hoe de personages zich bewegen:

- Hoe kijk en beweeg je als je je betrappt voelt of verontwaardigd?
- Hoe kijk en beweeg je als je bang bent om opgegeten te worden of helemaal door elkaar geschud bent?

Laat de kinderen een eigen hoofddekseel en sjaal tekenen en kleuren. Laat afbeeldingen van allerlei verschillende hoofddekseels zien, als de kinderen graag voorbeelden willen. In “De woelige wereld van de worm” heeft Noemi Vola beschreven dat een worm geen rups is en zich helemaal niet kan verdedigen, zoals sommige andere dieren dat wel kunnen (Inleiding). Bespreek de tekeningen van de worm als slak, als krab of als draak. Ook heeft ze een spread waarop de worm met andere staarten te zien is (hoofdstuk 3). Laat de kinderen zelf een worm tekenen met een andere staart. Of een worm als (onderdeel van) een ander dier.

4

VERDER LEZEN

- Ridder Uil en Vroege Vogel / Christopher Denise (Lemniscaat, 2025)
- Otto groot, Otto klein / Tom Schamp (Lannoo, 2014) www.boekenzoeker.be/otto-groot-otto-klein
- Een bril voor Vos / Daan Remmerts de Vries (Gottmer, 2025) www.boekenzoeker.be/een-bril-voor-vos
- Verboden aan tijgers te denken / Alex Latimer (Samsara, 2024) www.boekenzoeker.be/verboden-aan-tijgers-te-denken
- Ik wil een hond / John Agee (Boycott, 2024) www.boekenzoeker.be/ik-wil-een-hond-0
- Ik wil mijn hoed terug / Jon Klassen (Gottmer, 2012) www.boekenzoeker.be/ik-wil-mijn-hoed-terug

- De woelige wereld van de worm; Over een onderaards leven vol hindernissen / Noemi Vola (Parade, 2023) www.boekenzoeker.be/de-woelige-wereld-van-de-worm-over-een-onderaards-leven-vol-hindernissen

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Inger Bos, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye

BIJLAGE 1

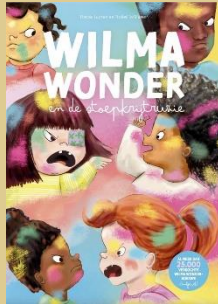

Bron: Pixababy (Designerpoint)

Inspiratiefiche

door Inger Bos

Wilma Wonder en de stoepkrijtruzie

Auteur: Hanne Luyten

Illustrator: Noëmi Willemen

Uitgever: Het Hannekesnest

Over de makers

Hanne Luyten is een Vlaamse auteur. Ze heeft eerst tien jaar bij de televisie gewerkt. In 2019 debuteerde ze met “#Nietaankindengezinverklappen”. Dat jaar richtte ze ook Het Hannekesnest op, haar uitgeverij waarmee ze sindsdien verschillende kinderboeken uitgaf. In 2021 schreef samen met haar moeder “#OnsMoeder”. Hanne's eerste kinderboek is “Het huis met de gele deur” (2020), waarvoor ze voor het eerst samenwerkte met Noëmi Willemen.

Noëmi Willemen is een Vlaamse illustrator, al noemt ze zichzelf een zondagstekenaar. Ze heeft geschiedenis gestudeerd in Leuven en is als historica gespecialiseerd in de geschiedenis van het moeder- en ouderschap in de twintigste eeuw. Via haar blog *Le coeur à marée basse* heeft ze Hanne Luyten leren kennen. Samen hebben ze al een aantal prentenboeken op hun naam staan, zoals de boeken over Wilma Wonder en “Je bent al alles”.

Korte inhoud

Wilma en haar vriendin Pam tekenen samen een boerderij met stoepkrijt. Later komen daar Pablo, Noor, Sky en Mo ook meedoen. Als Sky en Mo iets anders tekenen, ontstaat er knallende ruzie. Een fikse regenbui spoelt alle dieren en de boerderij weg en ook de boosheid van de kinderen is uit de lucht. Samen springen ze vrolijk rond in de regenplas vol kleuren.

1

VOOR HET LEZEN

MATERIAAL

- Praatplaat boerderij (vindbaar op het internet)

Boerderij

In het prentenboek willen Wilma en haar vrienden een boerderij en alles wat erbij hoort tekenen met stoepkrijt. Activeer eerst de voorkennis van de kinderen over een boerderij. Zoek op internet een praatplaat van een boerderij waarop veel te zien is,

bijvoorbeeld kippen, geiten, varkens, koeien, paarden, een weiland, een stal, een drinkbak, een tractor, een moestuin en een hooizolder. Bespreek met de kinderen wat er op de plaat te zien is. Vul eventueel zelf aan.

- Welke dieren leven op een boerderij?
- Welke voorwerpen en gebouwen horen bij een boerderij?

Omslag

Laat de omslagillustratie van het prentenboek zien. Vraag de kinderen wat er gebeurt op de illustratie en waaraan zij dat zien. Reageer op wat zij zeggen en stel eventueel zelf nog een aantal vragen.

- Hoe kijken de zes kinderen op de illustratie?
- Hoe praten de kinderen met elkaar?

Lees de titel van het boek voor.

- Waarover verwacht je dat het verhaal gaat?
- Weet je al wie van de zes kinderen Wilma Wonder is? Ken je andere boeken over Wilma Wonder? Wat vond je daarvan?
- Wat teken jij als met stoepkrijt buiten een tekening maakt?
- Hoe doe jij als je ruzie maakt? Hoe beweeg je je dan? Hoe kijk je en wat zeg je? Doe eens voor.

Vertel de kinderen wat de luistervragen zijn tijdens het voorlezen van het prentenboek.

- Wat gebeurt er waardoor de kinderen ruzie met elkaar krijgen?
- Welke scheldwoorden hebben de kinderen voor elkaar?

2

TIJDENS HET LEZEN

Laat de kinderen steeds eerst de prenten zien en laat hen daarop reageren. Lees daarna de tekst voor.

- Op de schutbladen is een stoepkrijttekening te zien en staan zes namen: Wilma, Pablo, Sky, Mo, Pam en Noor. Vertel de kinderen dat ze gaan ontdekken bij wie die namen horen.
- Op de titelpagina is een afbeelding te zien van een boos kijkend meisje. Het is een van de meisjes van de omslagillustratie. Bespreek met de kinderen of dit meisje Wilma Wonder is.
- De tekst bestaat bijna volledig uit dialoog. Let bij het voorlezen op dat duidelijk wordt welk personage wat zegt.
- Soms staan woorden in kapitalen, zijn vetgedrukt of worden uitgerekt (“heeeeelemaal”). Geef deze woorden extra nadruk.
- Let ook op het ritme van de tekst: het is een vertelling op rijm met het rijmschema abcb.
- Halverwege het verhaal is het de bedoeling om het boek een kwartslag te draaien, daarna kan het weer terug gedraaid.
- Op de copyrightpagina staat nog een tekening waarop de schapen juist de dino vangen en bijten. Het lijkt nu net of de stoepkrijttekeningen een eigen leven krijgen. Laat deze tekening aan het eind van het verhaal ook nog zien.

- Op de schutbladen achteraan is een heel andere stoepkrijttekening te zien. Bespreek na afloop van het verhaal wie deze tekening gemaakt zou kunnen hebben.

3

NA HET LEZEN

Terugblik

Laat de kinderen eerst zelf reageren op het verhaal. Sluit daar waar mogelijk aan op de reacties met onderstaande vragen.

- Wat gebeurt er waardoor de kinderen ruzie met elkaar krijgen? (er was een misverstand: Sky en Mo hebben begrepen dat ze dieren mochten tekenen en kozen voor een dino, ze wisten niet dat er alleen maar boerderijdieren getekend mochten worden) Hebben Sky en Mo per ongeluk of juist expres het verkeerde dier getekend?
- Welke scheldwoorden hebben de kinderen voor elkaar? Wat vind je ervan dat de kinderen elkaar uitschelden? Wat vind je van de scheldwoorden zelf?
- De tekst rijmt steeds. Vind je dat wel/niet prettig om naar te luisteren?
- Sky en Mo krijgen alleen het groene krijtje om mee te tekenen en dus besluiten ze om een dino te tekenen. Wat zou jij tekenen met een groen krijtje?
- Mo tekent ook rustig verder: hij laat de dino de schapen opeten. Kun je je voorstellen dat hij dat doet? De andere kinderen reageren verontwaardigd en boos. Kun je je die reactie ook voorstellen? Wat zou jij gedaan hebben als je Mo of Wilma was?
- Vind je het verhaal grappig of juist niet? Wat is er wel/niet grappig?
- Welke prent vind je grappig, mooi of juist spannend?
- Wat vind je van de achtergrond in allerlei kleuren op het moment dat de ruzie begint? Waar zouden die kleuren mee te maken hebben? Wat vind je ervan dat de scheldwoorden ook uitgebeeld zijn?
- Van wie zou de stoepkrijttekening op de achterste schutbladen kunnen zijn?
- Vind je het verhaal leuk/stom/saai/grappig ...? Wat vind je van het eind van het verhaal, waarbij de regen alle tekeningen uitgewist heeft en de kinderen in de gekleurde plassen stampen? Vinden de kinderen het leuk dat hun tekeningen weggespoeld worden? Wat is gebeurd waardoor de kinderen nu niet meer boos zijn op elkaar?

Creatieve verwerking

MATERIAAL

- Rol behangpapier
- Stoepkrijt

In het verhaal bedenken de kinderen scheldwoorden met eten: scheve slagroomtaart, vieze boterham, belachelijke spaghetti'sliert, aangebrande sliert. Laat de kinderen zelf scheldwoorden met eten bedenken.

- Wat vind je helemaal niet lekker om te eten?

→ Wat valt op bij de woorden “scheve slagroomtaart”? (dezelfde beginletter/beginklank) Kun je bij het eten dat jij gekozen hebt een woord verzinnen dat met dezelfde letter/klank begint?

Rol het behangpapier uit tot een lange strook tekenpapier. Geef de kinderen stoepkrijt en vraag hen om de scheldwoorden te tekenen die ze net bedacht hebben.

Laat de kinderen het eind van het verhaal naspelen: eerst staan ze in een groepje boos te kijken naar de regen die op hun tekeningen valt, daarna kijken ze in een kring verbaasd/verwonderd/enthousiast naar beneden in de plas en tot slot stampen en springen ze in de plassen.

4 VERDER LEZEN

- Morgen ben IK de baas / Jörg Mühle (Gottmer, 2024) www.boekenzoeker.be/morgen-ben-ik-de-baas
- Heerlijke honing / Margaret Wise Brown en Marije Tolman (ill.) (Querido, 2022)
- De NEEhoorn en het verjaardagsfeestje / Marc-Uwe Kling en Astrid Henn (ill.) (Volt, 2024)
- Vriendjes / Mies van Hout (Lemniscaat, 2018) www.boekenzoeker.be/vriendjes-0
- Frank en Bert trappen een balletje / Chris Naylor-Ballesteros (Gottmer, 2025) www.boekenzoeker.be/frank-en-bert-trappen-een-balletje
- De wirwarwezels / Yvonne Jagtenberg (Gottmer, 2024) www.boekenzoeker.be/de-wirwarwezels

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Inger Bos, 2025
Vormgeving: Simon Bequoye